

Napeljava električne sile iz Fale na Slov. Štajersko.

V „Slov. Gospodaru“ in drugih slovenskih listih se je že mnogo pisalo o napeljavi električne sile iz Fale po naših krajih. Pomanjkanje delavskih moči sili tudi naše kmetovalce, da mislijo na to, kako bi s pomočjo elektrike napredno obdelovali svoja posestva in prišli do cenene gonilne moči za razna orodja in stroje. Mizerija, ki je nastala v naših krajih radi pomanjkanja petroleja, se bo dala odpomoči z električno lučjo.

Družba, ki je lastnica falske elektrarne, ima izdelan sedaj ta-le načrt: Glavni daljnovod bo izpeljan iz Fale mimo Selnice ob Dravi in Kamnice do Maribora (to je zahodno od vojaške realke). Od Maribora bosta šla dva glavna daljnovoda: Prvi južno od Maribora po najkrajši poti čez Celje in od tam v Trbovlje, Ljubljano in Zagreb. Ta daljnovod bi imel prvo transformatorno (oddajno) postajo v Celju, odkoder bi se napeljala električna sila v Savinjsko dolino ter v Sentjursko-Smarski okoliš. Glavni daljnovod iz Maribora preko Celja bo imel 10.000 voltov električne napetosti.

Drugi glavni daljnovod bo napeljan iz Maribora ob Dravi v Ptuj, Ormož in Čakovec. Mesto Maribor ter okolica bo dobivala električni tok od glavnega daljnovoda z odcepitvijo pri vojaški realki v Mariboru. Ta daljnovod bo imel električne sile 46 tisoč voltov. Mesto Maribor je v seji sosveta dne 19. maja sklenilo najeti za napeljavo električne sile v Maribor trimilijonsko posojilo.

V Ptuj se je dne 20. maja vršilo zborovanje zastopnikov okrajev, mest in občin, katere bi dobavljale električno silo od daljnovoda ob Dravi. Zborovanje je bilo zelo številno obiskano. Predsednik pripravljalnega odbora g. Čuček je poročal, da se namerava omrežje ob dravskem daljnovodu tako-le izpeljati: I. Odcepitev pri St. Janžu na Drav. polju, vod čez Rače, Pragersko, Slov. Bistrica, Konjice. II. Ormož, Vinica, Lipoglav. III. Ormož, Ljutomer,

Radgona, Murska Sobota. IV. Čakovec, V. Čakovec, Dolina Lendava.

Izvolil se je ozi pripravljalni odbor, ki ima nalogo, da preskubi potrebne načrte za podrobno izpeljavo električne sile. Dve veliki tvrdki bosta prihodnje dni začele z izdelavo teh načrtov in proračuna.

V ozi pripravljalni odbor so bili iz Štajerske izvoljeni: za mariborski okraj: župan Karel Černež iz Frama, njegov namestnik Franc Žebot iz Maribora. Za mesto Ptuj dr. Senčar in Čuček, za ptujski okraj Miha Brendič, namestnik dr. Fermevc, za okraj Ormož Jakob Zadravec, namestnik Franc Bratušek, za Ljutomer E. Kukovec, namestnik Rajh, za Gornjo Radgono Jakob Zemljčič, namestnik Lancič, za Slov. Bistrico Hinko Gril, namestnik Omerzu. Za predsednika je bil izvoljen veletržec Franc Čuček v Ptuj. Tudi Hrvatska, Prekmurje in Medijumurje so zastopane v odboru. Sploh se je opazilo na zborovanju, da imajo Hrvati več zanimanja za izrabo električne sile, kakor pa ljudje v naših krajih.

Da torej ne bo električni tok na tej črti, kar ga ne bodo rabili Ptuj, Ormož in Središče, naročen za Hrvatsko, je nujno potrebno, da se občine ter posamezniki takoj oglašijo pri ptujskem pripravljalnem odboru, koliko konjskih sil potrebujejo. Vse občine, katere bodo potrebovale 300 konjskih sil, bodo dobile v širšem pripravljalnem odboru mesto odbornika.

Napeljava električne sile bo stala ogromnih denarnih žrtev, ker je material za napeljavo danes neizmerno drag. Samo poedini stroj (transformator), ki bo v Celju odvajal električno silo za Savinjsko dolino in celjsko okolico od glavnega voda, bo stal brez vseh drugih priprav in dela okoli 6-7 milijonov K. Tukaj si bo zopet moralo naše ljudstvo pomagati z zadrugami. Zamuditi pa te prilike, da si napeljava električno silo tudi v naše kmetijske vasi, nikakor ne smemo.

Politični ogled.

Jugoslavija. Prva seja narodnega predstavništva pod novo vlado je bila v sredo. Na tej prvi seji bodo potrdili šest novih poslanskih mandatov. Jugoslovanski klub dobi 1 mandat in sicer mesto umrlega poslanca dr. Pogačnika pride v parlament bivši minister Ivan Roškar.

Bivši ministriški predsednik in sedaj ustavni minister Stojan Protič se je zadnje dni mudil v Zagrebu in Ljubljani, kjer se je posvetoval radi nove ustave. Kakor hitro se vrne Protič zopet v Beograd, bodo v ministrskem svetu preosnovali tudi naše pokrajinske vlade.

Italija. Italijanska Nittijska vlada je odstopila. Italijanski kralj je ponujal sestavo nove vlade raznim politikom, a nobeden se ni hotel lotiti tega posla. Slednjič se je kralj zatekel zopet k Nittiju in ga lepo naprosil, da je ta zopet zvaril in skoval novo vlado.

Nemčija. Nemčija bo morala plačati 120 milijard odškodnine v 33 letnih obrokih. Od odškodnine dobi Francija 55%, Anglija pa 25%.

Francoske čete, katere so zasedle nemški mesti Frankfurt in Darmstadt, so zopet zapustile te mesti, v katere so vkorakale nemške čete.

Anglija. Na Irskem so izbruhnili v zadnjem času prav resni nemiri. Angleška je začela odpošiljati na Irsko vojaštvo, da zatire nemire z oboroženo silo.

Čehoslovaška ima novo vlado pod predstvom Tusarja.

Avstrija. Avstrijska republika bo imela 30 garnizij. Največje, ki bodo štele po več tisoč mož, bodo na Dunaju, Gradcu, Linču, Celoveu in Stockerau. Najmanjše posadke bodo po 1000 mož v manjših mestih.

Rusija. Bolševiška armada je začela prav uspešno protiofenzivo proti poljskim četam, ki so udrle v Rusijo. Poljaki se umikajo na celi črti v velikem neredu in med ogromno izgubo vojaštva in vojnega materiala.

Gospodarstvo.

Osrednja zadruga za prekrbo in izvoz

Je izdala poziv za pristop in podpis delnic. Njen namen je, da skrbi za prehrano vojske in posameznih krajev, da izvršuje dobave za državo, da izvažajo v inozemstvo tiste proizvode, katerih izvoz je poverjen tej zadrugi, kakor n. pr. vse vrste žita in žitnih proizvodov, suho sočivje, živino in živilske izdelke, kože, volno, predivo, lan itd. Kapital znaša 30 milijonov dinarjev v 12.000 delnicah vsaka po 2500 dinarjev, od katerih polovico plača država, polovico zadruga in posamezniki. Člani Zadruga so lahko poljedelske zadruga, konzumne zadruga, poljedelci, trgovci, ki se po sodbi pristojnih oblasti pečejo z izvozom imenovitih proizvodov. Prijave za podpis delnic se naj pošljejo ministrstvu za trgovino in obrt v Beograd z označbo „za Osrednjo Zadrugo za prehrano in izvoz“, in sicer v času 20 dni od objave tega o-

glasa v „Službenih Novinah“ v Beogradu in „Uradnem listu“ v Ljubljani. Obenem s prijavo se položi pri Narodni banki kraljevstva SHS v Beogradu po 500 dinarjev za vsako delnico. Ko bodo prijavljeni sprejeti za člane, bodo pozvani, da plačajo v roku 8 dni ostanek 50% od nominalne vrednosti delnic. Ostanek osnovnega kapitala se bo plačal naknadno po odločbi upravnega sveta. Dobiček, ki ga bo imela ta Zadruga, se porazdeljuje tako, da se 8% daje članom Zadruga kot dividenda, dve osminki za podporo invalidom in vojnim sirotam, dve osminki za organiziranje kmetijskega kredita, eno osminko se odstopi ministrstvu za finance, tri osminke pa za ustanavljanje zalog. Kmetje, zlasti zadruga, pristopite v oobilnem številu! Gre za korist kmetijskega stanu in za napredek zadrugištva. Prijave za pristop pošljite takoj v Beograd! Sveto 500 dinarjev pošljite ali naravnost v Beograd na Narodno banko, ali pa potom Zadrugu Zveze v Ljubljani.

Jugoslov. zadrugiški kongres bo zboroval 12., 13. in 14. junija t. l. v Zagrebu. Na kongresu bo zastopano vse kmetijsko zadrugištvo iz cele Jugoslavije. Na dnevnem redu so vprašanja največje važnosti za naše kmetijstvo in za naše gospodarstvo vobče.

Za Gospodarsko zadrugo v Mariboru se lahko oglasi, kdor želi pristopiti kot član, v upravništvu „Slov. Gospodaru“ v Mariboru. Koroška cesta 5 ali pa v pisarni Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, Stolina ulica. Delež za posetnike znaša 100 K, za neposetnike 50 K, od katerih se mora 30 kron takoj plačati, ostali znesek se plača v mesečnih obrokih po 2 kroni.

Za gospodarsko izobrazbo ženstva. Jeseni 1919 so v štajerskem deželnem zboru stavili krščanskosocialni poslanci predlog, naj deželna vlada poskrbi za strokovna gospodarska predavanja za žensvo. V težavnih poveljih gospodarskih razmerah je nujno potrebno, da se je tisti del prebivalstva, ki je po teh razmerah najboljčutnejše prizadet t. j. žensvo, popolnoma na jasnem o vzrokih teh razmer in o protisredstvih. To pa tembolj, ker je žensvo sedaj poklicano, da sodeluje v zakonodaji in upravi in sploh vsem javnem življenju. Predlog je bil soglasno sprejet in se ravno te dni izvršuje. Graška deželna vlada prireja kolo narodnogospodarskih predavanj po svojih najboljših strokovnjakih za omejeno število žensk, ki naj potem ponesejo pridobljeno znanje v najširše sloje.

Socialni demokratje in naša živinoreja. Junija 1909 so socialni demokratje v poljedelskem odseku avstrijske državne zbornice glasovali za to, da se nastopa poslancev Ljudske stranke in Kmetске zveze preglaševani in se je sklenilo, da se vsak uvoz tuje živine in nje mesa zabrani. — Leta 1911 so socialni demokratje zahtevali argentinsko meso, napadali kmetijski stan ter ga hoteli z zmernim argentinjskim mesom uničiti. Socialist Reumann je predlagal v draginjskem odseku državnega zbora, da se dovoli neomejen uvoz argentinskega mesa. Ko je v državni zbornici vsled odločnega nastopa poslancev Slovenske ljudske stranke, Hladnika in Jarca, bil pri glasovanju Reumannov predlog odklonjen, je to socialne demokratje grozno razburilo in so pozneje sprevrli na glasovanje drug sličen protikmetijski predlog, ki je dobil majhno večino.

Zakaj požre marsikatera svinja lastne mladice? Vzroki temu so lahko različni. Prav pogosto se dogaja, da zrastejo mladim prašičkom prav ostri zo-

bje. Ko taki prašički sesajo, povzročajo starki neznosne bolečine. Doječa svinja se vsled tega tako razjezi, da prašičke pomori in požre. Da se to prepreči, naj se zobovje mladim prašičkom, dokler sesajo, večkrat preišče, in če se zapazi, da imajo ostre in špičaste zobe, naj se jim isti z ostrimi kleščami za izruvanje žebeljev priščipnejo. — Pogosto pa požre starka lastne mladice tudi radi tega, ker se ji nepravilno krmi in oskrbuje. A največkrat požre mladice taka svinja, kateri se pokladajo meseni odpadki ali kri. Zato naj se brejim svinjam nikar ne poklada prej omenjena krma in naj se skrbi, da se bo svinja kolkor mogoče veliko gibala na prostem in se pasla.

Kako preženeš živini uši? Dobro sredstvo, pregnati živini uši, je zmes petroleja in vode, v kateri je raztopljeno milo. 125 gramov navadnega mila raztopi v 2% litra dežnice in pusti na ognju zavreti. Vrelo vodo zlij v posodo, v kateri je že 5 litrov petroleja. Zmes mešaj 4 do 5 minut ter jo pusti, da se ohladi. Kadar hočeš tekočino uporabljati, jo zmešaj 1 del z 9 deli vode ter peri s krpo ali krtačico dotične dele živine.

Haleze. Perenospora že precej nastopa. V goricah se ne kaže, kakor smo pričakovali. Vina je malo. Kdor ga še ima, naj se ne da premočiti od barantačev, ki bi radi imeli vino na pol zastonj razmerna z drugim blagom. Tudi sadja bo malo. Bog nas varuj toče, da bi vsaj to ostalo.

Pri kateri toplini so vina najokusnejša? Vino sestoji, kakor vemo, iz mnogih sestavin in vsaka izmed njih prihaja do največje veljave pri gotovi stopinji toplote. Dasi so te toplote različne, nas vendar uči že stara izkušnja, ki jo potrjujejo najnovejše preiskave strokovnjakov, da je belo vino za okus najboljše, če ima 11, rdeče pa, če ima 16.5 stopin Celzija. To je za vinsko kupčijo važno.

Davek na veselice in zabavne prireditve.

Finančno ministrstvo je nastavilo davek na veselice, zabave, koncerte, gledišča, kino itd. Vse vstopnice morajo biti obdavčene. A tudi če ni vstopnic, se mora davek plačati za vsako prireditev, kjer se vobče zbirajo ljudje radi zabave in razvedrila. Oproščene so prireditve, kojih čisti dobiček gre ves v ekovkoljubne namene, dalje prireditve v vzgojne ali poučne namene društva, ki ni osnovano na dobiček. Za vsak teh primerov pa sme oprostiti le minister. Davek je naslednji: Vstopnice do 2 K je davek 20 vin., do 3 K je 30 v., do 5 K je 40 v., do 7 K je 50 v., do 10 K je 1 K za vstopnico itd. Vsaka davku podvržena prireditev se mora naznaniti 24 ur prej davčnemu uradu, oziroma, če tega ni v kraju, finančni straži ali orožniški postaji in se morajo predložiti vse vstopnice v svrhu žigosanja. Davek je treba plačati tudi tam, kjer se pobirajo prostovoljni prispevki, ali je vstopnina prosta, pa se v prostorih prodajajo jedi in pijače, posluša godba ali petje, gledajo predstave itd. Kazni so določene prvokrat od 80—800 K, potem pa vedno več. Ta odredba velja od 1. maja naprej.

Novi carinske pristojbine za izvoz iz naše države so v gospodarskem oziru vevražne, vsled česar navajamo sledeče glavne postojanke: Carina za izvažanje žita, moke in mlevskih izdelkov znaša 60 dinarjev za 100 kg; za hmelj, lečo in grah 100 dinarjev za 100 kg; za krompir 10 dinarjev; za govejo živino žive komad 1000 francoskih frankov; za zaklane 200 francoskih frankov; za žive svinje za komad 800 dinarjev; za zaklane 600 dinarjev za 100 kg; za žrebeta in konje za komad 1000 francoskih frankov; za mast in olje za 100 kg 350 francoskih frankov; za volno in volnene izdelke 2000 dinarjev; za kože za 100 kg 700 francoskih frankov; za premog in prirodno olje 100% vrednosti; za hmelj in sladkorno peso za vsakih 100 kg 100 dinarjev; za gosi in purane 15 dinarjev za komad; za kokoši in race 8 dinarjev za komad; za klavne konje 350 francoskih frankov za komad; za gnjati, klobase in konservirano meso za vsakih 100 kg 500 francoskih frankov; za špeh za 100 kg 1000 dinarjev; za ovčje, kozje in svinjske kože 700 francoskih frankov za 100 kg; za drva od 1 kubikmetra 10 dinarjev; oglje 50 dinarjev za 100 kg; za okrogel les 20 francoskih frankov za kubikmeter; za stavbeni les 7—20 francoskih frankov; za vino 100 dinarjev za 100 kg; za svinco, železo, baker in kositir 10 dinarjev za 100 kg; za vosek 1000 dinarjev za 100 kg. Izvoz teh predmetov je dovoljen le tedaj, ako je odvisna množina in se morejo ti predmeti plačati v frankih, dolarjih, pezetah, nizozemskih goldinarjih in v lirah.

Ponarejeni 5 dinarski bankovci krožijo posebe po Celju in okolici. Spoznate jih na tem, da nimajo tekoče številke, n. pr. 051,080 in Et 041, kakor morajo biti na pravih bankovcih.

Naknadna zamenjava kronskih bankovcev za zamudnice se vrši po odredbi finančnega ministra dne 30. in 31. t. m. ter 1.—3. junija t. l. Zamenjavati se bodo samo bankovci po 1000 K, 100 K, 50 K in 20 K, ki so pravilno kolkovani. Falsifikati se ne bodo zadrževali, marveč zavračali. Zamenjavanje se vrši pri vseh davčnih uradih in pri finančni deželni blagajni v Ljubljani. Denarni zavodi ne bodo zamenjavali (tudi podružnici avstro-ogrske banke v Mariboru in Ljubljani ne). Kdor pa še tudi ta rok zamudi, naj pozneje nikar ne vlaga pritožbo na finančno ministrstvo, ker se take prošnje kratkomalo ne bodo reševale, marveč vračale nerešene.

Prošnje za naknadno kolkovanje bankovcev. Ministrstvo za finance objavlja, da bo reševala te prošnje posebna komisija treh oseb pri generalnem inšpektoratu tega ministrstva pa samo, v kolikor se bile prošnje vložene pravočasno, do je do vstevsi 10.

marca t. l. Prošnje, ki so se vložile še le pozneje, se ne bodo jemale v pretres.

Kmet. podružnica Maribor in okoliš zopet o-
pozarja na že naznanjeno važno zborovanje 6. junija
ob 9. uri v prostorih okrajnega zastopa. Pri tej pri-
liki opomni one ude, ki po gačico še niso prišli, naj
jo čimprej odnesejo, in naznanja, da je pri g. Zieg-
lerju še dobili vinogradnega žvepla.

Proti ušem po listju vrtnih rož in drugih rast-
lin. Da je ta mrčes sino, škodljiv rastlinam, ker jim
pije sok in se strašno hitro množi, je znano vrtnar-
jem in prijateljem raznih cvetlic, ki pa tudi vedo, da
se priporoča proti tem mrčesu mnogo pripomočkov,
ki nič ne pomagajo. Sledeče sredstvo je zanesljivo:
Mršiva rba naj se pusti v skledi vode toliko časa,
da voda prav zelo smrdi. S to vodo naj se poskropi
ušiva rastlina. Če se to par dni zaporedoma stori,
se pomori mrčes brez škode za rastlino. Treba pa je
seveda nestr tako poskropljeno rastlino ven na zrak,
da smrad izgine.

Angleška konzumna društva so se v vojni jako
lepo razvila. Angleške in škotske velenakupovalne
zadruga združenih konzumnih društev so imele veli-
kanski promet. Angleška velenakupovalna zadruga
je pridobivala tretjino prodanega blaga iz svojih la-
stnih podjetij. Ta velenakupovalna zadruga je med
vojno zvišala svoj akcijski kapital od 3 milijone na
5 in pol milijonov funtov sterlingov (funt sterling
pred vojno krog 25 kron) ter uporabila svoja denar-
na sredstva za povečanje svojih podjetij, ki jih ima
v mnogih krajih. Tako ima poljedelska podjetja (se-
daj 12.800 ha), velika skladišča za surovo maslo in
jajca, mlekarne, plantaže za pridelovanje čaja, svoje
ladje, tovarne za prepečenec (cvrbak), konzerve, mi-
lo, cigare, margarin, flanel, plenice, čopiče, belo
pločevino, barve in lake, mlino za krušno moko, tis-
karne, premogovnike, predilnice za volno, tkalnice,
železne rudnike. Pri angleških in škotskih velenaku-
povalnih združenjih je bilo koncem leta 1917 včlanje-
nih 1478 društev z okoli 4 milijoni članov. Leta 1917
so prodala za 225 milijonov raznovrstnega blaga. V
svojih podjetjih je zaposlovala 178.500 delavcev ter
jim izplačala 12 milijonov 97 tisoč funtov sterlingov
plače.

Dekliški tabor na Brinjevi gori.

Dne 20. junija t. l. bo na Brinjevi gori pri Kon-
jicah velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško
dekanijo.

Sporod:

1. Ob 10. uri v cerkvi pridiga in slovesna sv.
maša.
2. Po sv. maši tabor zunaj cerkve. Nastopajo
dekleta governice in č. g. Marko Krajnc.
3. Po taboru slovesne večernice in sklepni go-
vor. Govori č. g. M. Krajnc.

Dekleta, žene! Po prizadevanju naših poslan-
cev ste dobile volilno pravico. S tem so se vam od-
prla vrata v javno življenje. Bolj ko kedaj prej je
treba, da ste krepko in trdno organizirane! Zato se
v kar najboljšem številu udeležite tabora, ki bo o-
tvoril letošnje dekliske in ženske shode!

Tedenske novice.

Knez Hugon Windischgrätz je dne 15. t. m. na
svoji graščini na Planini na Kranjskem umrl v sta-
rosti 65 let. Umrl je bil tudi lastnik ogromnih pose-
stev na Slovenskem Stajerskem.

Politična zborovanja zopet dovoljena. Znotraj-
ni minister je zopet dovolil politična zborovanja v
Hrvatski in Sloveniji.

Zadnji „Kmetijski list“ napoveduje čiščenje svo-
je stranke, ker je v njej preveč bivših stajercijancev
dunajskih romarjev in nemškutarjev. Zagotavljamo
Samostojno, ako bo pometla vse narodno sumljive in
državi nevarne elemente, potem bo ostalo od Samo-
stojne le še ime „Samostojna“.

Največja srbska stranka o Slovenski ljudski
stranki. „Samouprava“, glasilo radikalne, najmočnej-
še srbske stranke, piše med drugim o naši stranki
sledede: Slovenska ljudska stranka je največja in po-
polnoma ustaljena politična organizacija med Slove-
ni. Med tem ko je druga slovenska stranka, stranka
naprednjakov (sedanji demokrati), stranka brez po-
zitivnega programa, skupljala pod svojo zastavo raz-
norodne socialne ljudi in izpovedovala načela zlo-
glasnega zapadnega liberalizma, je vodila Slovenska
ljudska stranka praktično socialno politiko, bojevala
silen boj proti nemškemu kapitalizmu, ki je ogrožal
obstoje slovenskega kmeta, malega trgovca, delavca,
in pridobila nezmernih zaslug za gospodarski in kul-
turni napredek Slovencev. Naravno je in prav nič
čudno, da je množica slovenskega ljudstva v le-tej
stranki in da zaupa svojim zastopnikom v zavesti, da
delajo za ljudski blagor.

Razveljavljanje sekvestrov. Trgovinski mini-
ster je sklenil razveljaviti sekvestre nad lastnino drž-
avljanov neprijateljskih držav bivše Avstro-Ogrske
na vsem ozemlju, ki pripada Jugoslaviji.

Pri Sv. Marjeti pri Moškanjcih je grozen po-
žar upeljal v srdo štiri gospodarska poslopja z
dvema hišama. Zgorelo je tudi zrnje, nekaj obleke,
gospodarsko orodje, mlatilnica in dvema posestniko-
ma vse svinje. Škoda je ogromna. Vsa hvala pristo-
volni požarni brigadi moškanjski, ki je še pozno v
noč neumorno delovala na licu mesta. Nadalje gg. o-

rožnikom in slavnemu učiteljstvu, ki so ves čas pri-
dno pomagali pri brizgalni. Kljub pomanjkanju vode
se je vendar posrečilo ustaviti ogenj, ki je pretil ce-
li vasi.

Od meje. Slavno uredništvo! Dovolite mi tukaj
skromno vprašanje: Ali nočete cerkvenih novic pri-
našati, ali jih ne dobite? Ljudje bi včasih tudi take
reči zvedeli, pa jih ne najdejo v Vaših listih, kot jih
razglašujejo katoliški listi drugih škofij ter se jezijo
na „Gospodarja“. V neki sosedni župniji se bo letoš
delil zakrament sv. birme. Iz sosednih župnij bi ra-
di nekateri poslali svoje birmance tje, a ne morejo
prav zvedeti, kdaj bo birma. Drugod se take sveča-
nosti razglašujejo po listih vsaj mesec dni ali pa se
mnogo prej. Toliko prostora bi vendar tudi „Gospo-
dar“ imel. Prosimo torej slavno uredništvo, da bi se
hotelo v tej smeri nekoliko poboljšati.

Izzrebani porotniki celjskega porotnega sodi-
šča. Za drugo porotno zasedanje celjskega okrožnega
sodišča, ki se prične dne 7. junija, so bili izzrebani
sledede glavni in nadomestni porotniki: Franjo Piki,
gostilničar, Gotočje; Ivan Mastnak, krojač, Celje;
Blaž Sodin, posestnik, Bukovčak; Franjo Kodre, po-
sestnik, Vransko; Franc Povalej, posestnik, Sv. Pri-
mož; Franc Rotovnik, posestnik, Slovenjgradec; Li-
pave Rajmund, posestnik, Lemberg; Franjo Kociper,
občinski tajnik, Vojnik; Franjo Melanšek, posestnik,
Velenje; Franjo Grilec, posestnik, Gaberje; Franjo
Sletančič, posestnik, Podlog; Vinko Musi, posestnik,
Čepče; Josip Sveti, posestnik, Klanc; Tomaž Kreu-
ziger, posestnik, Rogatec; Josip Sporn, gostilničar,
Rogatec; Ivan Nachberger, posestnik, Ložnica; An-
ton Slomšek, posestnik, Gorčica; Martin Čuček, tr-
govec, Skrnica; Jožef Dobovičnik, posestnik, Klanc;
Ignacij Poločnik, posestnik, Verpete; Vinko Kveder,
posestnik, Zalec; Martin Kovač, posestnik, Zalec;
Franjo Gaber, posestnik, Lokovec; Karel Kumer,
posestnik, Kapla; Adolf Zottl, trgovec, Vojnik; Ivan
Kačičnik, posestnik, Novavas; Anton Fidler, posest-
nik, Lemberg; Matija Pohajč, posestnik, Brezova;
Alojzij Gobec, posestnik, Novacerkev; Rudolf Ster-
mečki, trgovec, Celje; Jožef Bart, posestnik, Sent
Janž; Jožef Pompe, posestnik, Lahovgraben; Jurij
Gorišek, posestnik, Sv. Pongrac; Ivan Kraner, trgo-
vec, Trbovlje. Nadomestni porotniki: Anton Zupan-
čič, kancelist, Celje; Franjo Oset, posestnik, Levece;
Anton Majcen, posestnik, Smarje; Franjo Kibel, po-
sestnik, Sv. Jurij ob južni žel.; Matija Benčan, knji-
govodja, Lava; Alojzij Sribar, posestnik, Sv. Peter
v Savinjski dolini; Martin Razboršek, posestnik, Ar-
javas; Matija Kranjc, mesar, Zalec in Franjo Soler,
posestnik, Bezovje.

Preklje. Podpisana Jožef Celcer, posestnik in
gostilničar pri Mariji Snežni, in Franc Peklar, go-
stilničarski sin na Ploderšnici, izjavljata, da nista
več uda Samostojne.

Dopisi.

Jarenina. Umrli je tukaj, kakor se je že poro-
čalo, obče znan in vsled svoje pravcoljivosti čis-
slan trgovec, gostilničar in posestnik g. Martin Cvi-
lak. Lep pogreb je imel in lepe besede so se mu go-
vorile v zadnje slovo. Vredno pa je, da se še malo
dalje pomudimo ob njegovem grobu in si ogledamo
življenje blagopokojnika še od ene strani: Umrli je
bil namreč tudi mož treznosti in zmernosti. Celo nje-
govo dolgo življenje ga ni nikdo videl pijanega, dasi
je bilo obilo prilike in skušnjav. To se glasi kot mo-
litev ob njegovem grobu. Ta nesrečni alkohol, ta ra-
hlo nastavljen past k nezmernosti, ta rušilec miru
doma in v družbi, ta sejalce socialne bede, ta uni-
čevalec moralne odporne sile, ta mladinožerec, ta hi-
navsko se smehljajoča smrt! Zato slava možem, ki
nam zapuščajo jasne zglede!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Naši nemškutarji pro-
sluli Jakob in Jožef Novak, Werber, Striznik in Zvi-
kert še hujskajo naprej in zabavljajo čez našo drž-
avo in upravo. V času vojske, ko so drugi krvaveli
so ti petelci sedeli doma na varnem ter si polnili
svoje žepce, mirne in poštene Slovence pa ovajali. O-
blast bi dobro storila, ako bi nekoliko bolj nadzoro-
vala rovanje teh ljudi, jim odvzela koncesije in o-
brtne liste in možakarji bi postali prav gotovo neko-
liko bolj mirni. Ako ti nemškutarji ne bodo nehali
rovariti, naj jim oblast preskrbi potno dovoljenje v
deželo gladi.

Tabor Orlov v Prekmurju.

Bratonce, dne 24. maja 1920.

V Prekmurju se kaj takega, kar nam je prine-
sel Risalski (binkoštni) pondeljek, nismo dočakali.
Prekmursko okrožje Orlov je priredilo v Bratonicah
(velika vas nižje Murske Sobotice) okrožno prireditve,
katere so se poleg vseh prekmurskih odsekov udele-
žili tudi: Ljutomersko okrožje z vsemi odseki, ter od-
seki Maribor in Ljubljana. Vas Bratonce, Dokležovje
in še nekatere druge prekmurske vasi, so si namde
za prihod Orlov praznično obleko. Vsega skupaj smo
našteli nad 20 slavolokov. Prekmursko ljudstvo je v
celih trumah romalo v Bratonce.

Odseki iz Ljutomera, Sv. Križa, Maribora in
Ljubljane so z godbo na čelu korakali zjutraj od Sv.
Križa čez Muro v Bratonce. Po vsej poti jih je ljud-
stvo veselo pozdravljalo. Sprejem v Bratonicah je bil
zelo prisrčen. Pestra ljudska množica je viharno po-
zdravljala došle Orle. Vas je bila vsa napolnjena
naših ljudi.

Vseučiliški profesor in neumorni branitelj Prek-
murja dr. Matija Slavič je imel pred vasko kapelico,
kjer se je vršilo proščenje, slavnostni cerkveni go-
vor. Sv. maša je daroval melitski kaplan in navdu-
šen narodnjak g. Lejko. Orlovski pevski zbor iz Bel-
tinec je pel pod vodstvom g. nadučitelja Sprager.

Po cerkveni slovesnosti se je vršil v vasi pod
milim nebom velik ljudski tabor. Okoli 5000—6000
prekmurskega ljudstva je taborilo na livadah krog
vaske kapelice, pred katero je bil postavljen govor-
niški oder. Na slavnost je došel tudi s svojim sprem-
stvom novoimenovani civilni komisar za Prekmurje
dr. Gašpar Lipovšek.

Taboru je predsedoval Orel br. Godina. Govo-
rili so: župnik Klekl, civilni komisar dr. Lipovšek,
ki se je predstavil ljudstvu, dr. Slavič, predsednik
Orlovске zveze br. Pirc, urednik Zebot, gerent Se-
ver in predsednik prekmurskega orlovskega okrožja
br. Horvat. Med velikim navdušenjem se je sprejela
resolucija, v kateri celokupno prekmursko ljudstvo z
vso odločnostjo ugovarja proti nameravani odcepitvi
Radgone in njene severno-vzhodne slovenske okolice.
Vlado smo o tem sklepu obvestili brzojavno. Pri gla-
sovanju se je dvignilo nad 5000 rok za našo Radgo-
no. Tisočglava množica je na to ob spremljevanju
godbe zapela „Lepo našo domovino.“

Popoldne po večernicah se je na prostornem
vrtu kmeta Horvata vršila okrožna telovadba. Prire-
ditve so se udeležili med drugimi: civilni komisar
dr. Lipovšek z uradniki, okrajni sodnik dr. Irgolič,
profesor Bajnik iz Ljubljane, mnogo učiteljsva in
drugih odličnjakov iz Prekmurja, Ljutomera in dru-
god.

Prvi so nastopili v prostih vajah prekmurski
Orli. To so vam čili in krepki dečki, zagrelih obra-
zov, odkritosrčnih oči, močnih mišic, olikani in sploh
taki, da jih je veselje videti. Prvokrat so javno na-
stopili, a so pokazali, da ima orlovska organizacija
v njih izboren material. Zeli so za svoj nastop bur-
no ploskanje. Za njimi so nastopili Orli Ljutomerske-
ga okrožja v prostih vajah, na orodju ter v skupi-
nah. To je bilo za našo prekmursko ljudstvo nekaj,
kar še niso nikdar videli. Prekmurec je dobrega sr-
ca in videli smo, da so se starši jokali veselja, ko
so videli, kaj njih „dečki vse znajo“. Brat Pirc se je
na telovadišču javno zahvalil prekmurskim Orlom za
njih trud in njim častital k napredku. Nadrevizor
Pušenjak, ki je znan kot eden prvih organizatorjev
Prekmurcev, je orisal ljudstvu načrt za bodoče delo
in cilje.

Povdarjati moramo, da je orlovska godba iz
Svetinj, pod vodstvom kape. nika Rakuša svirala v s-
trajno in izborno. Ta godba pride vsikrat tudi na
orlovsko slavnost v Maribor. Tudi prebivalstvo Prek-
murja se bo v velikem številu udeležilo orlovskega
tabora.

Prekmurski Orel, žel si na Risalski pondeljek
prve lavorike! Sedaj pa krepko naprej!

Orlovski vestnik.

Orlovski tabor v Braslovčah. Krasno jutro bim-
košnega pondeljka je pozdravilo vrle Orle in Orlice
celjskega okrožja, ki so hoteli na Orlovski tabor v
Braslovčah. Prišli so Orli in Orlice iz Ljubljane, iz
Celja in Vranskega, Orli iz Konjic, Teharja, St. Ju-
rija ob južni žel., Vojnika, Maribora, St. Pavla pri
Preboldu, Rajhenburga, Petrovč, Zaleca, Cadrana,
skupaj nad 150. Brate in sestre, ki so se pripeljali s
celjskim vlakom, je na kolodvoru v Polzeli, obdan od
braslovških Orlov, pozdravil predsednik braslovške-
ga Orla, sredi trga pa jih je pozdravil predsednik
krajnega odbora Kmetске zveze, Marolt. Predsed-
nik celjskega okrožja, br. Pišek, mu je odzdravil na
kratko in krepko in končal z besedami: „Braslovški
Orel, naprej k solncu, k zmagi!“ Cerkevni govornik
br. M. Krajnc je govoril o apostolski nalogi Orlov.
Orlovski nastop popoldne je žel burno priznanje in
zlasti telovadba na oro dju. Po telovadbi se je raz-
vila prosta zabava. Prvič se je na binkoštni pondel-
jek orlovska misel v Savinjski dolini javno pokaza-
la. Uspeh je sijajen. To je bil zmagovalni pohod or-
lovske misli v Savinjsko dolino. Odslej se mora or-
lovska misel še bolj dvigniti! Vse savinjsko ljudstvo
mora prešiniti misel, da je Orel prva junaška četa v
boju za naša krščanska načela. Zato se mora vse kr-
ščansko misleče ljudstvo zavzeti za Orla in Orlico,
v katerih je organizirano najdražje, kar imamo: naša
zlata, krščansko misleča mladina!

Prireditve.

Crešnjevce pri Slov. Bistrici. Na-
še Bralno društvo priredi dne 30. t. m. popoldne po
večernicah igro „Repoštev, duh v Krkonoških gorah“,
burka v petih dejanjih. Po igri kratka zabava: šal-
jiva pošta in tamburaška godba. Sodelujeta domači
pevski in tamburaški zbor.

Cirkovce. Bralno društvo priredi v nede-
ljo, 30. maja, gledališko igro „Junaške Blejke“ in
šaloigro „Vse naše“ z raznimi deklamacijami in pet-
jem. Dobrodošli!

Remšničani priredimo na Telovo dne 3.
junija dve krasni igri: „Gospa Kordula“ in „Enour
doktor.“ Na sporedu so tudi razne deklamacije. V
nedeljo, dne 6. junija, se gledališka predstava pono-
vi. Pridite!